

54% af spanierne forsvarede i dag monarkiet

6% færre støtter dermed monarkiet i forhold til sidste år

Kilde: Kristeligt Dagblad

OV. Mens VK-regeringerne gennemførte en stribe 'institutionelle reformer', som siden har fået stor betydning for indretningen af samfundet, har S-R-SF-regeringen indtil videre gennemført 'indholdsreformer', som har ramt vælgerne nu og her. Foto: Linda Johansen

Træls. S-R-SF har valgt de 'forkerte' reformer

VK-regeringen lavede lige så markante reformer som S-R-SF. Det var bare ikke reformer, som gik direkte ud over vælgerne.

ANALYSE

MICHAEL BAGGESEN KLITGAARD, CHRISTIAN ELMELUND-PRÆSTEKÆR OG ERIK GAHNER LARSEN

Regeringen har med en bemærkelsesværdig dødsforagt sat gang i en række kontroversielle reformer af velfærdspolitiske kerneydelser såsom kontanthjælp og SU. Reformen, der fører sig til de tidligere gennemførte reformer af dagpenge, førtidspension og efterløn. Regeringen bestående af bl.a. folkesocialister og socialdemokrater bliver kaldt borgerlig – ja, faktisk mere borgerlig end den tidligere VK-regering, om hvilken den almindelige opfattelse er, at den sad på hænderne i et lille årti og forspildte muligheden for at gennemføre

markante ændringer i velfærdspolitikken.

Den almindelige opfattelse er imidlertid ikke korrekt. Forskellen på S-R-SF og VK er ikke, at førstnævnte gennemfører reformer i stort omfang, mens sidstnævnte lod stå til. Forskellen er, at S-R-SF gennemfører reformer, der har langt mere synlige konsekvenser for vælgerne, end de reformer Fogh-regeringerne gennemførte. Det skyldes, at S-R-SF ændrer velfærdspolitikken indhold, mens VK's primære reformstrategi omhandlede velfærdsstatens institutionelle opbygning.

INDHOLDSREFORMER såsom en reduktion af dagpengeperioden og nedsættelse af kontanthjælpsydelsen er kendt og velkendt ved, at de rammer borgerne direkte og har umiddelbare effekter på borgerens oplevede velfærdsniveau. Denne type reformer er godt stof i medierne, fordi der altid kan sættes konkrete ansigter på 'ofrene'. Af samme årsag er denne type reformer sprængfarlige for politikere med ambitioner om genvalg.

Institutionelle reformer, eksempelvis spørgsmålet om, hvorvidt arbejdsmarkedspolitikken skal administreres af statslige arbejdsformidlinger eller af kommunerne, er anderledes. De bliver ofte opfattet som tekniske eller admini-

strative, fordi de omhandler velfærdsstatens organisering og styring og ikke de forskelligartede ydelser. Effekterne af sådanne reformer mærkes derfor mindre direkte af borgerne, hvorfor det også er forbundet med mindre vælgermæssig usikkerhed at gennemføre denne type reformer. Det interessante, men ofte oversete aspekt ved institutionelle reformer er imidlertid, at de kan bruges til at etablere politiske dynamikker, der på længere sigt begrænser velfærdsstaten. Måske endnu mere end de reformer, den nuværende regering arbejder med.

Forskellen på de to regeringsreformstrategier illustreres tydeligt ved at sammenligne deres markante arbejdsmar-

kedspolitiske tiltag. Allerede før VK-regeringen rykkede ind i regeringskontorerne, anbefalede økonomer at afkorte dagpengeperioden. Men af vælgermæssige hensyn ville VK-regeringen ikke – i første omgang – gennemføre en sådan ændring, som ellers ville ligge i forlængelse af arbejdsmarkedsreformerne under Nyrrup i 1990'erne. Til gengæld åbnede Fogh-regeringen for tværfaglige a-kasser, nedlagde Arbejdsformidlingen og overførte administrationen af arbejdsmarkedspolitikken til kommunerne.

Effekterne af sådanne ændringer blev ikke oplevet af vælgerne – dagpengene kom jo stadig i samme omfang som tidligere. Til gengæld betyder de borgerliges

institutionelle reformer, at den traditionelle fagbevægelse har mistet indflydelse på arbejdsmarkedspolitikken, hvormed det på længere sigt bliver lettere at føre arbejdsmarkedspolitik af et borgerligt tiltag.

KOMMUNALREFORMEN er en anden af VK-regeringens store institutionelle reformer. Til trods for dens omfang blev den i første omgang primært bemærket af borgerne, fordi lukningen af amterne resulterede i et nyt sygesikringsbevis med angivelse af tilhørsforhold til en af de fem nye regioner. Men reelt indebærer reformen også en kolossal forskydning af magten over sundhedspolitikken fra det regionale til det statslige niveau, fordi regionerne i sammenligning med de tidligere amter er amputeret både politisk og økonomisk. Effekten er, at den til enhver tid siddende sundhedsminister har styrkede muligheder for at gennemtvinge sine særlige politiske prioriteter, hvad enten disse går i retning af et mere eller mindre markedsorienteret sundhedsvæsen. Igen, borgerne mærker ikke umiddelbart nogen effekter, der til gengæld kommer krybende.

Fogh-regeringens primære strategi var med andre ord ikke at stikke hovedet i busken, som det ellers antydes. Strategi-

en var at gennemføre forholdsvis ubemærkede institutionelle reformer, som grundlæggende har ændret magtfordelingen i samfundet. Den politiske fordel ved institutionelle reformer er således tydelig: De tillader politikkerne at forfølge egne mål, uden at sætte vælgeropbakningen over styr. S-R-SF har til sammenligning kastet sig ud i at gennemføre en række indholdsreformer, som giver slagsmål med både vælgerne og de organiserede interesser.

POLITIKERE står i et evigt dilemma, hvor de skal afveje hensynet til at gennemføre 'nødvendige' politiske reformer op imod hensynet om at kunne blive genvalgt. Dygtige regeringer formår at balancere disse hensyn, og målt på denne standard var Fogh usædvanlig dygtig. Indtil videre har S-R-SF været mindre overbevisende i så henseende. Markante reformer er kommet igennem, men reformernes karakter gør det svært at tilgodese hensynet til vælgerne.

analyse@pol.dk
Michael Baggesen Klitgaard er professor, Christian Elmelund-Præstekær er lektor, og Erik Gahner Larsen er ph.d.-studerende. De står bag forskningsprojektet 'Beyond Class Politics' ved Institut for Statskundskab, SDU.

... Hjælp, ulven kommer!

EN TING ER antallet af de ulve, der trafikdræbes eller falder for krybskytternes projektiler. Et helt andet og for danskerne måske mere påtrængende spørgsmål er, om ulvene udgør en reel trussel for os mennesker. Fakta fortæller, at det nærmest er umuligt at finde dokumentation for episoder, hvor skandinaviske ulve har dræbt mennesker i nyere tid. Sidste gang det skete var det halvtamme ulve, der var indblandet og man formodede, at de ikke havde den naturlige skyhed over for mennesker. Hvorfor seks ud af de 41 dødfundne svenske ulve var blevet skudt i nødværge er derfor et rigtig godt spørgsmål og burde nok være en yderligere undersøgelse eller som minimum en debat værd.

I Sverige har man undersøgt, i hvor høj grad ulvene er bange for mennesker, hvilket jo siger en hel del om den potentielle fare for ulveangreb. Man benyttede sig af de mange ulve, som havde fået påsat GPS- og radiosendere af de svenske vildtfor-skere. Dem kunne man eksperimentelt udsætte for menneskelige forstyrrelser i form af enkeltpersoner, der kunne gå direkte imod den individuelle ulv eller ulveflokk.

Resultaterne viste, at ulvenes flugtstand varierede mellem 18 meter og 310 meter med et gennemsnit på 85 meter og endvidere, at den øgede med stigende flok størrelse og faldt med stigende vindhastigheder uafhængigt af vindretning. Ulvene var tilsyneladende ligegladede med, om det var dag eller nat, eller om personen medbragte hund eller ej, hvilket be-tyder at de stik imod forskernes oprindelige hypoteser.

Konklusionen på dette spændende stu-

Fakta fortæller, at det nærmest er umuligt at finde dokumentation for episoder, hvor skandinaviske ulve har dræbt mennesker i nyere tid

trussel for os mennesker. Men hvad med vores fribenede venner – hunden? Her ser de svenske statistikker lidt mørkere ud med drabstal på op til 70 hunde per år.

Men vi må huske på de helt specielle jagtmetoder, der bruges overalt på elgjagter i Sverige. Her lader man sine hunde løbe frit omkring i skovene i flere timer for at de kan opsnuse vildtet. Når de så støder på en sulten ulv – ja så ender der som regel et foto af en halv jagthund i jagtblade-ne. Men igen forsøger svenskerne at være proaktive og har derfor udviklet og testet diverse afværgeforanstaltninger i form af anti-ulve klokker, telefon-hotline, der kan varsle ulveflokkens placeringer og endelig ulvesikre veste til jagthunde. Sidstnævnte findes i udgaver, der kan afgive kraftige elektriske stød, hvis de gennem-bides af store hjørnetænder eller de er blot udstyret med low-tech stålpigge. Effektiviteten af disse relativt nye tiltag er endnu ukendt, men forskerne mener med sikkerhed, at de vil kunne begrænse konflikterne imellem hunde og ulve i en

die var, at de svenske ulve ofte lader mennesker komme ganske nær, inden de tager flugten, men samtidig at de aldrig udviste nogen tendens til offensiv eller aggressiv reaktion på sådanne forstyrrelser.

SÅ VI MÅ konkludere på ulvene ikke udgør nogen reel

eller anden grad. Men nu er det jo ikke kun saftig ulvemad i form af hunde vi sætter ud i den danske natur. Diverse andre tamdyr færdes også alene der ude i ulvelandet. Og ja, ulvene kommer også til at mæske sig i katte, får, køer og lignende. Men størst bliver ramaskriget jo nok, når den første halve og blodige hest bliver fundet i en indhegning. Igen fra Sverige ved vi dog, at langt størsteparten af de ulvedræbte tamdyr kan henføres til får, der jo som bekendt ikke er den skarpeste 'hjørnetand i munden'. I Tyskland har de haft stor succes med anvendelsen af store hyrdehunde, som effektivt holder ulvene på behændig afstand af fårene.

I vore skandinaviske nabolande har man valgt at udbetale økonomiske erstatninger for skader forvoldt af vilde ulve. Hvorvidt de danske politikere vil gå den samme vej er endnu uvist. Men vi kan lige så godt få startet den proaktive debat for 'hjælp ulven kommer' – om vi vil det eller ej! Da den svenske bestand 'hjørnetand i munden'. I Tyskland har de haft stor succes med anvendelsen af store hyrdehunde, som effektivt holder ulvene på behændig afstand af fårene.

HAVDE ULVEN fra Thy blot været én ud af en stor dansk ulvebestand havde ingen vel sat spørgsmålstegn ved observationen, men idet der her var tale om den første danske ulv i næsten 200 år, måtte vi være helt sikre, inden nogen turde råbe »ulven kommer«. Ulven døde meget belejligt en naturlig død af en knytnevestor tumor i brystet, og så kom naturvidenskabs teknikker til dna-analyser på banen. Forskere fra Aarhus Universitet kunne konkludere, at ulven faktisk var en rigtig ulv og ikke hund eller hunde-ulve hybrid, og at den var født og opvokset i Tyskland.

Næppe var ulven død og artsbestemt før en ny serie fotos, denne gang nær byen Lem i Vestjylland, dokumenterede Danmarks formentlig anden nutidige vilde ulv på nysgerrig færd ud over de sandende marker. For nyligt observeredes endnu en ulv, eller den samme, i området omkring Store Hjælland plantage nær Silkeborg. Det mest spændende ved denne observation var nok bloddråberne i sneen ved siden af dens poteaftryk, idet det er sandsynligt at der er tale om menstruationsblod og altså en kønsmoden hunulv.

Så lad os konstatere at ulven er tilbage som dansk pattedyrsart. Indtil videre dog blot som strejfende ungdyr, men med en voksende tysk bestand er det blot et spørgsmål om tid før tætheden af strejfende ulve i Danmark bliver så stor, at de også begynder at mødes og danne par. Nu har vi så haft to/tre indvandrede ulve og vi kan være sikre på at flere følger efter og højst sandsynligt er der allerede flere individer i Jylland. Fynboerne derimod må vente med at spejle efter ulve indtil

Bare den lille chance for at støde på en vaskeægte og måske lidt farlig ulv derude, sætter en helt nyt dimension på mine gåture

jagt og fremtidige politiske beslutninger omkring ønsket bestandsstørrelse.

Men tiden er kommet til, at vi trækker i arbejdstøjet og får taget hul på de mange opgaver, der ligger og venter. Først må vi finde midler til igangsættelse af dansk ulveforskning, der kan tilvejebringe det nødvendige vidensgrundlag til fremtidens beslutningsprocesser om forvaltningen af arten.

Sideløbende må vi have gang i en national funderet debat mellem grønne organisationer, forskningsinstitutioner, jægere, Vildforvaltningsrådet og de folkevalgte på Christiansborg. Endelig må Naturstyrelsen i gang med at udarbejde en forvaltningsplan for dette spændende rovdyr i den danske natur – dels for at være på forkant med udviklingen, som ingen kan stoppe, og dels fordi vi som EU-land er forpligtet til at sikre levesteder og øvrige leveforhold for denne truede dyreart.

I 1813 ville vi beskytte os selv og vores husdyr – vi troede – mod ulvene, men det

var nok nærmere mod vores uvidenhed om ulvene. I dag har vi masser af brugbar viden og et langt mere moderne natur-syn, og da ulven er et fredet dyr, så er det kommet for at blive – på et eller andet plan.

VI HAR BRUG for faglig biologisk viden for at kunne forvalte en dansk bestand af ulve og for at kunne minimere konflikterne til et, for danskerne, acceptabelt niveau. En proaktiv forvaltning af ulven kræver en relativt stor pose penge, så vi kan få gang i en systematisk indsamling af hår, ekskrementer og bloddråber på sne til vores danske ulve-DNA-register og til fremtidig fangst og GPS-mærkning. Der er meget vi ikke kan vide om Danmark som fremtidig ulveland. Men vores naboer formår faktisk at leve side om side med de stolte langbenede ulve, ikke uden konflikter, men med masser af muligheder for at forvalte dette rovdyr på en smart og bæredygtig måde.

Vi jægere må acceptere, at vi nu har fået en yderst effektiv konkurrent til jagten på vildt i Danmark. I historisk tid har vi aldrig haft mere hjortevildt end vi har nu, så mon ikke vi fremover blot kan nyde synet og tanken om, at forfaderen til vores elskede jagthunde igen er en del af vores fælles natur? Jeg mærker allerede en ny sitrende fornemmelse inden i, når jeg bevæger mig rundt i den jyske natur. Bare den lille chance for at støde på en vaskeægte og måske lidt farlig ulv derude, sætter en helt nyt dimension på mine gåture. Så lad nu »hjælp ulven kommer« forstumme og lad os i stedet byde den smukke ulv velkommen hjem.

MARK DESHOLM